

Aan de wethouder voor Kunst & Cultuur
mw.drs. C.G. Gehrels
Stadhuis, kamer 3201
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

1 december 2006
Een Partituur – Actualisering Kunstenplansystematiek Amsterdam
“haastige spoed....”

Geachte mevrouw Gehrels,

In de preambule van de onlangs door het College van B&W in de openbaarheid gebrachte ouverture van het kunstenplan voor de periode 2009 tot en met 2012 verwoordt u wat voor het College de leidraad zal zijn bij het te voeren kunstbeleid *“op afstand opereren waar mogelijk, betrokken waar nodig”*. Daarbij verwijst u naar de door de heer Tjeenk Willink, vice-voorzitter van de Raad van State, geuite kritiek op de toenemende bureaucratie.

In een reeks van adviezen die de Amsterdamse Kunstraad ter voorbereiding van het vigerende kunstenplan en daaraan voorafgaand in reactie op de ‘Langetermijn Cultuurvisie 2015’ heeft uitgebracht, is veelvuldig het terugdringen van de kunstbureaucratie bepleit. Het zal u dan ook niet verbazen dat de in de preambule beschreven bestuursfilosofie volmondig wordt onderschrevenⁱ.

In het recente verleden zijn zowel de rijksoverheid als het gemeentebestuur dichter op de huid van kunstinstellingen gekropen. De oorspronkelijke terughoudendheid die op het terrein van het kunstbeleid werd betracht, heeft er paradoxaal genoeg toe geleid dat gaandeweg steeds meer aandacht is uitgegaan naar niet inhoudelijke zaken. *“Wie zich niet met de inhoud van iets mag bemoeien, gaat vanzelf alle energie steken in zaken die erom heen spelen, in dit geval de maatschappelijke functies en organisatorische kanten van kunst en cultuur”*ⁱⁱ. Dat heeft geleid tot een toename van de kunstbureaucratie. Uw inzet bij de actualisering van de methode van besluitvorming over het toekennen van budgetsubsidies daarentegen is dat dit juist met zo min mogelijk bureaucratie gebeurt. Dat is lovenswaardig.

Met uw keuze voor het handhaven van de huidige systematiek van een integrale vierjaarlijkse beoordeling van alle structureel door de gemeente Amsterdam gesubsidieerde instellingen wordt op dat terrein al een belangrijke slag gemaakt.

In de preambule vat het College de observaties van de heer Tjeenk Willink samen in de constatering dat efficiency, beheersing en ordening van de publieke sector de inhoudelijke en

politieke doelen zijn gaan overheersen. Diens kritische waarnemingen worden behartigenswaardig genoemd en door het College onderschreven.

Dat wettigt de verwachting dat in de 'Hoofdlijnennota Kunstenplan' die eind mei volgend jaar zal verschijnen:

- meer zal worden vertrouwd op het zelfsturend vermogen van instellingen zonder daarbij extra regels op te leggen,
- terughoudend zal worden omgegaan met criteria die een vertaling zijn van een politieke wensenlijst,
- meer zal worden uitgegaan van de intrinsieke waarde van de kunsten en de kracht van de kunstinstellingen.

Het voornemen om, in elk geval bij de start van de cyclus, niet te sturen op basis van vooraf in meer of mindere mate dwingend geformuleerde criteria verkleint de kans op lippendienst die in de plannen tot nu toe werd geleverd. Het doet de Kunstraad met verlangen uitzien naar minder eenduidig getoonzette beleidsplannen uit het kunstenveld.

Opvallend is overigens dat in 'Een Partituur' wel enkele criteria worden genoemd maar dat het kwaliteitscriterium ontbreekt.

De Kunstraad waardeert dat het College van B&W is teruggekomen van het door het voorgaande College voorgenomen beleid een driedeling aan te brengen tussen grote topinstituten, kleinere kunstinstellingen met een gemiddeld bescheiden subsidie en een tussenliggend segment. De argumenten voor zo'n driedeling, zoals verwoord in de nota 'Verschil Maken' van de toenmalige staatssecretaris voor Cultuur, mevrouw Medy van der Laanⁱⁱⁱ, alsook die van het door uw ambtsvoorganger ingeschakelde bureau Collegamento^{iv} hebben de Kunstraad nimmer overtuigd. Integendeel. Zowel uit de evaluatie door het Directieoverleg van Amsterdamse Culturele Instellingen (ACI) als uit de zelfevaluatie van de Amsterdamse Kunstraad^v, documenten waarnaar u in 'Een Partituur' verwijst, spreekt waardering voor de huidige systematiek en behoefte aan slechts bescheiden aanpassingen.

De in 'Een Partituur' voorgestelde scheiding van enerzijds de besluitvorming over de vierjaarlijkse toewijzing van middelen en anderzijds voor kunsten relevante beleidsnota's en programma's is een verbetering. Het kunstbeleid en het debat daarover zullen niet meer uitsluitend worden gevoerd tegen de achtergrond van individuele subsidietoekenningen. De Kunstraad onderschrijft dat het debat daardoor aan betekenis zal kunnen winnen. Het respect voor de autonome positie van kunstinstellingen zal toenemen nu zij vooral de eigen voornemens in meerjarenplannen zullen vastleggen. In het door het voorgaande College gepubliceerde 'Sociaal Structuurplan Amsterdam 2004 – 2015'^{vi}, onderdeel van het in 'Een Partituur' gegeven referentiekader 'Missie en Visie', zijn de instellingen nog collectief gesitueerd in "*het subsidiereservaat*". Dat is niet consistent met de erkenning van het belang van de kunstensector als onderdeel van de creatieve industrie. Door de toekenning van die betekenis lijkt met "Een Partituur" een einde te komen aan die bejegening van de sector.

Vooralsnog kan slechts sprake zijn van verwachtingen, hooggespannen dat wel, gebaseerd op de oprechtheid van de intenties die uit de preambule spreken. Voor een meer stellige en positieve aanname is echter meer nodig. Hetgeen op de preambule volgt, kan consistentter want is op onderdelen vooralsnog in directe tegenspraak met het vooraf gepresenteerde beeld. Zo zijn niet de kwaliteit van het kunstpolitieke debat en die van het beleid als zodanig de drijfveer achter de voorgenomen verschillende bestuurlijke ritmes, maar worden het versterken van het politieke primaat en de dienstbaarheid van kunstbeleid aan andere beleidsprogramma's als beweegredenen genoemd. Het kunstenplan wordt gedefinieerd in termen van het verdelen van middelen, als ware het een bundel subsidiebeschikkingen. Het is alsof aan de integrale afweging

geen inhoudelijke beoordeling vooraf is gegaan. In 'Een Partituur' domineert bijgevolg de techniek van de metronoom, monotoon en dwingend, maar het ontbreekt aan een verwijzing naar een compositie. Programma's en beleidskaders passeren de revue zonder dat aandacht uitgaat naar de autonome betekenis van de kunsten. Wordt in 'Een Partituur' de taak van de overheid tamelijk beperkend omschreven als het beschermen van kwetsbare zaken, in het eerder aangehaalde 'Sociaal Structuurplan Amsterdam 2004 – 2015' wordt daarentegen geconstateerd dat het kleinere aanbod klein en kwetsbaar blijft juist omdat de overheid het subsidieert.

Met het opknippen van de Rijks Cultuurnota, een exercitie die nog niet in detail is uitgewerkt, zal de landelijke kunstbureaucratie opnieuw uitdijen. Het in de dissertatie 'Kunsteconomie in nieuw perspectief' van de econoom Pim van Klink gepresenteerde beeld van het toenemende overheidsapparaat spreekt boekdelen. Na de aanvankelijke afslanking als gevolg van de creatie van de nationale fondsen, is in de periode 2002 – 2006 de formatie met 30 procent gegroeid^{vii}. Die groei leidt niet noodzakelijkerwijs tot meer waardering. *“Naarmate meer arbeidskracht moet worden ingezet voor de verschillende beleids- en planningsprocessen, resteert minder capaciteit voor relatiebeheer”*, neemt het draagvlak binnen de sector af en is sprake van *“een moeizame relatie met de eigen doelgroep en een lage waardering voor deskundigheid en betrokkenheid”*. De uitvoering van 'Verschil maken' brengt met zich mee dat ook de formatie van het vernieuwde fonds op het gebied van de podiumkunsten in omvang zal moeten toenemen om de nieuwe opdracht daadwerkelijk aan te kunnen. De Raad voor Cultuur behoudt en versterkt zijn belangrijke taak op het gebied van beleidsadviezen. Het bureau zal op de huidige sterkte gehandhaafd blijven. De personele en financiële inspanningen ten behoeve van de internationale visitaties van de zogenoemde topinstituten, de afbakening van die instituten, alsook het orgaan dat met de organisatie van de visitaties zal worden belast, zijn niet gekend. Evenmin is duidelijk of en zo ja welke van de in Amsterdam gevestigde internationale festivals (waaronder het IDFA & Forum, het Holland Festival en Julidans) tot die top zullen worden gerekend. Hoewel in de adviesaanvraag van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan de Raad voor Cultuur van 29 september jl. de suggestie wordt gewekt dat van de overige gezelschappen tenminste Toneelgroep Amsterdam tot de zogenoemde 'culturele basisinfrastructuur' dient te worden gerekend, worden gezelschappen, productiehuizen noch werkplaatsen genoemd^{viii}. Zolang niet duidelijk is voor welke instellingen de minister verantwoordelijkheid blijft nemen, blijft onzekerheid bestaan voor veel van de in Amsterdam gehuisveste gezelschappen, ensembles en de overige productiekernen en –huizen.

De Kunstraad is ingenomen met de Amsterdamse beleidsvoornemens die van dat slecht gemotiveerde beleid afwijken. Tezelfdertijd is hij bezorgd over de gevolgen van de ontwikkelingen op nationaal niveau. Immers, niet alleen de kunstbureaucratie neemt toe maar ook de complexiteit van de te sluiten convenanten. Nu systematieken gaan verschillen, structurele en niet-structurele financiering bij een en hetzelfde fonds zullen worden ondergebracht, zal het maken van afspraken verre van eenvoudig blijken te zijn. Op nationaal niveau ontstaan met ingang van de volgende Cultuurnota immers voor Amsterdam meerdere convenantpartijen. Of en hoe de minister voor Cultuur bindende afspraken met de gemeente(n) zal kunnen maken over de consequenties van de door het Fonds voor de Amateurkunst en Podiumkunsten of diens rechtsopvolger te nemen besluiten is vooralsnog een vraag. Niet alle fondsen lijken bereid te zijn om op aanwijzing van de overheid als convenantpartij voor lagere overheden op te treden. De Kunstraad adviseert u bijgevolg bijzonder alert te zijn en zelf initiatieven te ontplooiën om tot werkbare en voor de instellingen heldere bestuursafspraken te komen.

Van de eerste onder de te onderscheiden podiuminstellingen, het Koninklijk Concertgebouworkest, Het Nationale Ballet en Toneelgroep Amsterdam is de gemeente de grootste subsidiënt. Dat rechtvaardigt dat Amsterdam in de onderhandelingen met het Rijk het voortouw neemt.

Voor alle instellingen geldt dat:

- inrichtingseisen voor het doen van aanvragen,
- van te voren gegeven criteria en
- termijnen van indienen van en besluiten over subsidieaanvragen

uiteen gaan lopen.

Vooraf voor de kunstinstellingen die geen deel zullen uitmaken van de door het rijk mede te financieren basisinfrastructuur breekt een onzekere periode aan.

Inmiddels heeft overleg plaatsgevonden met de Raad voor Cultuur en de Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur. Dat overleg heeft de onzekerheid niet weggenomen, integendeel.

De adviseurs van de drie belangrijkste subsidiënten in ons land delen de bovenomschreven zorg. Dat geldt niet minder de kunstinstellingen zelf. Zij ondervinden vooral de last van de extra regeldruk en de op rijksniveau in gang gezette exercitie. Tot 1 maart volgend jaar is voor velen niet duidelijk of zij de kernfuncties vervullen die leiden tot, op zijn minst ontvankelijkheid en mogelijk ook toegang tot budgetfinanciering in het kader van de cultuurnota. Voorkomen dient te worden dat de angst voor van de rijksoverheid afwijkende procedures en systemen een obstakel voor het nu Amsterdamse (en naar verwachting ook Rotterdamse) model zal gaan vormen.

Op het punt van het terugdringen van ongewenste ambtelijke betrokkenheid kan bij de actualisering van de systematiek in Amsterdam nog wel een stap extra worden gezet. Achter het "controleprotocol" gaat nog wel wat misbare bureaucratie schuil. Op dit moment is sprake van een controle vooraf. Ieder jaar dienen de instellingen die in het kunstenplan zijn opgenomen een nieuw jaarplan aan DMO voor te leggen. Dat staat op gespannen voet met de idee achter het kunstenplan dat die plannen eens per vier jaar worden ingediend en getoetst. Er van uitgaande dat het overleggen van jaarplannen niet bedoeld is om de instelling behulpzaam te kunnen zijn bij de bedrijfsvoering, om mee te kunnen sturen, wordt niet duidelijk welk doel daarmee wel is gediend. Zinvoller is het om de bedrijfsvoering te laten aan diegenen die daarvoor eerstverantwoordelijk zijn, aan directies, besturen en raden van toezicht van de instellingen. Aan hen mag worden gevraagd om op basis van zelfevaluatie terug te blikken op de voorliggende periode, om na te gaan of de vooraf gestelde doelen daadwerkelijk zijn bereikt.

Gelet op de aandacht die naar controle uitgaat is de terughoudendheid die ten aanzien van Cultural Governance wordt betracht opmerkelijk.

De zelfevaluatie alsook het voldoen aan de uitgangspunten van Cultural Governance zouden vereisten dienen te zijn bij het indienen van beleidsplannen voor een volgende kunstenplanperiode.

Ook in Amsterdam is, weliswaar in relatief geringere omvang, na en ondanks de oprichting van het Amsterdams Fonds voor de Kunst, de ambtelijke capaciteit gegroeid. Denkbaar is dat nieuwe taken bij het fonds met ingang van het nieuwe kunstenplan ook daar leidt tot de behoefte aan uitbreiding van het personeelsbestand en derhalve meer overhead. Zowel de kosten van het bureau van het fonds als de menskracht bij de Afdeling Kunst en Cultuur drukken op de kunstbegroting. Bijgevolg zijn per saldo minder middelen beschikbaar voor budgetsubsidies.

In 'Een Partituur' en in de daarop betrekking hebbende adviesaanvraag wordt gepreludeerd op een op afzienbare termijn te publiceren integraal huisvestingsplan cultuur. Voor een standpuntbepaling van het gemeentebestuur over beheer en exploitatie van het cultureel vastgoed is alle aanleiding. In vervolg op hetgeen daarover in het Programmakkoord is

vastgelegd, komt er speciale aandacht voor de relatie tussen gebouwen, exploitatie en programmering.

Naar de Kunstraad uit de toelichting op de verschillende ritmes van de partituur heeft begrepen, zal juist op het gebied van het onroerend goed, een ander tijdsplan gelden en kan voor een langere periode dan de vier jaar van het kunstenplan een afspraak over financiering worden gemaakt. De Kunstraad ondersteunt die benadering, daarbij wordt aangetekend dat, zoals uit de in "Een Partituur" reeds gegeven informatie blijkt, in de vastgoednota vooral de manier van *organiseren* van nieuwbouw, verbouw en onderhoud zal gaan. In zijn advies 'Tot hier, en nu verder' heeft de Amsterdamse Kunstraad geadviseerd de budgettaire consequenties daarvan onder ogen te zien, in het bijzonder die om succesvol te kunnen *exploiteren*^x.

Al eerder heeft hij zich uitgesproken over het omvangrijke deel van de kunstbegroting dat onveranderd in gebouwen vast ligt. Ongeacht het oordeel over de kwaliteit van het programma van de instelling zijn, bijvoorbeeld, het Stedelijk Museum, de Stadsschouwburg en het Muziektheater als onderdeel van de culturele infrastructuur permanent in hun bestaan. Een scheiding van de financiering van de met die continuïteit verweven uitgaven en die van het programma is heel wel denkbaar. Met belangstelling wordt naar het integraal huisvestingsplan cultuur, waarover een adviesaanvraag in het vooruitzicht is gesteld, uitgezien.

In het vooruitzicht gesteld wordt ook een herbeoordeling van de taak en functie van de Amsterdamse Kunstraad. Deze evaluatie vloeit voort uit de herziening van de structuur van gemeentelijke advieslichamen als gevolg van de Wet Dualisering Gemeentebestuur. Daarop vooruitlopende worden de expertise en meerwaarde van de Kunstraad in 'Een Partituur' vrijwel uitsluitend omschreven in termen van artistiek inhoudelijke expertise. Dat is, gelet op de samenstelling van bestuur, plenum en preadviserende commissies, een beperkte kijk. Tot de leden behoren immers ook directeuren en zakelijk leiders van gezelschappen, theaters, galeries en musea, leidinggevend en adviseurs uit het bedrijfsleven.

In 'Een Partituur' wordt de cultuursector verweven met de cultureel-maatschappelijke agenda. Van de sector wordt een bijdrage verwacht aan de sociale, economische en ruimtelijke ontwikkeling van Amsterdam. Via de programma's Creatieve Industrie en Internationale Cultuurstad onderhoudt het relaties met onder meer het economische domein en met de internationale profilering van de stad. Des te merkwaardiger is het dat bij de oordeelsvorming over de betekenis en de plannen van de kunstinstellingen de advisering daarover binnen een artistiek inhoudelijk isolement zou dienen plaats te vinden. Dat terwijl, zoals de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap opmerkt, "*inhoudelijk voordeel kan worden behaald bij een integrale benadering van thema's zoals de relatie tussen cultuur en economie, cultuur en onderwijs en bij investeringsprogramma's voor stedelijke vernieuwing (...) en het ruimtelijke orderingsbeleid.*"^x

De Kunstraad gaat er gaarne van uit dat bij de door u in het vooruitzicht gestelde sectoranalyses op die thema's, die raken aan de domeinen van de andere leden van het College van B&W, zal zijn ingegaan. Met belangstelling wordt derhalve naar het resultaat van die analyses uitgezien.

Inhoudelijke beoordeling is niet meer los te koppelen van een gedegen beoordeling van haalbaarheid e.d. De financiële perikelen rond het Muziekgebouw, waarvoor de Kunstraad al ruim voor het bouwbesluit heeft gewaarschuwd, kunnen daarvan als voorbeeld dienen. Een beperkt advies doet geen recht aan de complexiteit van de huidige culturele bedrijfsvoering. Niet voor niets heeft het ACI bij meerdere gelegenheden aangedrongen op beoordeling van zowel het artistieke als het zakelijke beleid, waarbij ook die laatste beoordeling onder verantwoordelijkheid van de Kunstraad plaats vindt. Recent uitgebrachte adviezen, waaronder dat op het gebied van bouwen voor cultuur, onderstrepen de meer uitgebreide expertise. De toevoeging dat het College of de Raad steeds ad hoc besluit of hij/zij ergens een advies over wil hebben, suggereert nieuw beleid waar dat in de praktijk al is geregeld. Voor onderwerpen die de

culturele sector betreffen of raken, kan de Kunstraad, zoals bekend, gevraagd maar ook ongevraagd adviseren.

Over de opdrachtformulering en degene die de opdracht zal uitvoeren, is de Kunstraad niets bekend. Hij gaat er van uit dat bij de opdracht de Amsterdamse Kunstraad zal worden gepositioneerd als onderdeel van de keten van besluitvorming op het gebied van het kunstbeleid, onder meer in relatie tot de taken die de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling—afdeling Kunst en Cultuur voor zichzelf ziet.

De visualisering van die keten, bijlage I in “Een Partituur”, laat over de positie van de Kunstraad vooralsnog onduidelijkheid bestaan, al is het alleen al omdat de Kunstraad in de ‘cyclus van het kunst- en cultuurbeleid in Amsterdam’, zoals het College zich die voorstelt, niet voorkomt. Hij neemt aan dat in de bijlage niet vooruit is gelopen op de conclusies van de nog te verstrekken opdracht zijn functie en taken te onderzoeken.

De Amsterdamse Kunstraad ondersteunt u ten volle en van harte in de keuze voor het handhaven van het bestaande en in Amsterdam overwegend positief ervaren *systeem* van vierjaarlijkse toekenningen van budgetsubsidies. Voor de uitwerking van het systeem, de actualisering van de kunstenplan*procedure*, geldt dat op belangrijke punten evenwel niet. Zowel de voorgestelde eerste schifting door de Kunstraad, die ertoe zou leiden dat aanvragen na een voorselectie kunnen worden doorgeleid naar het Amsterdams Fonds voor de Kunst, alsook het in Bijlage III van ‘Een Partituur’ opgenomen tijdpad zijn niet haalbaar. Terecht mogen instellingen die op kwaliteit worden beoordeeld, ook kwaliteit bij de beoordeling door de Kunstraad verwachten. Op basis van de actualisering van de procedure ziet de Kunstraad geen mogelijkheid om de hem toebedachte opdracht met de vereiste zorgvuldigheid uit te voeren.

De wijziging voorziet er in dat door de Kunstraad een eerste schifting wordt gemaakt van aanvragen die zijns inziens niet in de systematiek van de vierjarige budgetfinanciering vallen, maar die beter beoordeeld kunnen worden door het Amsterdams Fonds voor de Kunst. Nut noch noodzaak van die eerste schifting worden in ‘Een Partituur’ onderbouwd. Niet alleen leidt zo’n eerste schifting tot een verlenging van de procedure en een verhoging van de administratieve lasten, het leidt ook tot ongelijke behandeling van op basis van eenzelfde publicatie ingediende aanvragen met naar het oordeel van de Kunstraad ver gaande juridische implicaties. Dat is voor het bestuur reden geweest om over de juridische implicaties te overleggen met mevrouw prof. mr. Inge van der Vlies, hoogleraar bestuursrecht aan de Universiteit van Amsterdam^{xi}. In dat overleg zijn de bezwaren niet alleen bevestigd, de juridische implicaties reiken zelfs verder dan aanvankelijk gedacht.

De Kunstraad ontraadt U vooralsnog dit systeem van voorselectie en doorgeleiding.

Indien het gemeentebestuur laat weten op basis van een versnelde beoordeling door de Kunstraad, een quick scann, tot het oordeel te zijn gekomen dat de aanvraag beter bij het Amsterdams Fonds voor de Kunst had moeten worden ingediend, dan laat het tegelijkertijd weten dat deze aanvraag mogelijk minder of niet zorgvuldig is behandeld.

Aan het fonds zal straks worden toegestaan dat het zich voor meer jaren committeert, maar het kan niet voor vier jaar toekennen. Een aanvraag bij het fonds lijkt bijgevolg als een andere aanvraag te moeten worden gezien. Daar door de doorverwijzing moet worden aangenomen dat het maximale bedrag niet in een keer kan worden verkregen, moet in de doorverwijzing een gehele of gedeeltelijke afwijzing worden gezien. Zou dat niet het geval zijn, dan is het heel wel mogelijk dat de bestuursrechter een besluit op basis van de eerste schifting ziet als een besluit waardoor de aanvrager apart in zijn belang wordt getroffen. Dergelijke besluiten zijn appellabel. Aanvragers zouden bij een op de doorverwijzing naar en een daaropvolgende afwijzing door het Amsterdams Fonds voor de Kunst ook kunnen betogen dat ze onvoldoende in de gelegenheid zijn gesteld om de aanvraag tot een geschikte aanvraag voor het fonds te veranderen. Het fonds

is een apart bestuursorgaan en zelfstandig in zijn beoordeling. De facto wordt een aanvraag ingediend bij het ene bestuursorgaan, behandelt door een ander bestuursorgaan dat andere criteria hanteert.

Eerst uit een van de bijlagen bij 'Een Partituur' wordt duidelijk dat aan de Kunstraad, anders dan in het voorafgaand overleg is afgesproken, substantieel minder tijd voor zijn advisering over de ingekomen beleidsplannen en de daarop gebaseerde subsidieaanvragen is toebedacht. Voor de advisering ter voorbereiding van het huidige kunstenplan zijn destijds 26 weken uitgetrokken. In de voorgestelde planning wordt uitgegaan van 20 weken. Vergeten lijkt te zijn dat de Amsterdamse Kunstraad, het begeleidende bureau uitgezonderd, in feite een organisatie van vrijwilligers is. Het lidmaatschap van de Kunstraad is niet een hoofdtaak van de leden van de Kunstraad en de preadviserende commissies. Zij zijn vooral zelf werkzaam in de kunstensector. Bij de advisering ter voorbereiding van het kunstenplan zijn om en nabij 70 leden betrokken. In de thans voorliggende planning verliest de zorgvuldigheid het van de snelheid. Ook dat zou het College van B&W niet moeten willen.

Samenvattend

De Kunstraad onderschrijft het uitgangspunt van het College en uw inspanningen om de besluitvorming over het toekennen van budgetsubsidies met zo min mogelijk bureaucratie te omgeven. Het handhaven van de huidige kunstenplansystematiek draagt daaraan zeer bij. Zo ook het voornemen om niet te sturen op basis van een veelheid aan dwingende –politiek opportune- criteria vooraf. Door scheiding van het politieke debat over kunstbeleid en dat over het toekennen van subsidies wordt aan kwaliteit gewonnen.

De beleidsontwikkeling op rijksniveau leidt vooralsnog tot onzekerheid voor veel kunstinstituten, tot een toename van de landelijke kunstbureaucratie, tot nauwelijks te realiseren convenanten en dwingt tot overleg met de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Het College dient daartoe zelf het voortouw te nemen.

Een grotere afstand tot de bedrijfsvoering is wenselijk. Zelfevaluaties en overname van de uitgangspunten van Cultural Governance door de kunstinstituten is wenselijk.

De advisering over inhoudelijk beleid van kunstinstituten kan niet plaatsvinden zonder omzien naar het zakelijk beleid. Dat doet geen recht aan de aandacht die zowel de overheid als de instellingen hebben voor culturele bedrijfsvoering.

Nut noch noodzaak voor een quick scan van de ingekomen aanvragen zijn gebleken. Het is dringend gewenst om, indien daartoe toch wordt besloten, juridisch advies in te winnen bij het bureau van de gemeenteadvocaat.

De tijd die in het voorliggende schema is uitgetrokken voor de advisering over de subsidieaanvragen en de daarbij behorende meerjaren beleidsplannen is verre van toereikend om met de vereiste zorgvuldigheid te kunnen adviseren.

Namens het bestuur van de Amsterdamse Kunstraad,

Bert Janmaat,
algemeen secretaris,

Jan Riezenkamp,
voorzitter.

ⁱ Kiezen en vertrouwen, advies over de Langetermijn-visie Cultuur 2015, Amsterdamse Kunstraad, 28 april 2003; Advisering ter voorbereiding van het Kunstenplan 2005-2008, Amsterdamse Kunstraad, 17 december 2003, en Adviezen ter voorbereiding van het Amsterdams Kunstenplan -Preambule, Amsterdamse Kunstraad mei 2004

ⁱⁱ Prof.dr. Ton Bevers, Hoe verder met het kunstenplan na 2008, Amsterdam april 2005, Kunsten '92, nieuwsbrief 30

ⁱⁱⁱ Verschil Maken – Herijking cultuurnotasystematiek, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Den Haag, september 2005; brief van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw mr. Medy C. van der Laan, Den Haag, 2 juni 2006

^{iv} Evaluatie kunstenplansystematiek, Bureau Collegamento in opdracht van de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, Amsterdam, oktober 2005

^v Kunstenplansystematiek en –procedure, evaluatie van de totstandkoming van het advies ter voorbereiding van het Kunstenplan 2005 t/m 2008, Amsterdamse Kunstraad, 26 september 2005

^{vi} Wat Amsterdam beweegt, Sociaal Structuurplan Amsterdam 2004 – 2015, Gemeente Amsterdam – Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling, Amsterdam juli 2004

^{vii} Kunsteconomie in nieuw perspectief – rijkskunstbeleid beoordeeld. Pim van Klink, K's Concern, Groningen september 2005

^{viii} Agenda cultuurbeleid en culturele basisinfrastructuur – adviesaanvraag van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Den Haag 29 september 2006

^{ix} Tot hier, en nu verder, budgettaire consequenties van investeren in verbouw en nieuwbouw van musea, film-, theater- en concertzalen, Amsterdamse Kunstraad, 2 maart 2006

^x Agenda cultuurbeleid en culturele basisinfrastructuur – adviesaanvraag van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Den Haag 29 september 2006

^{xi} Mevrouw prof. mr. Inge van der Vlies is hoogleraar bestuursrecht aan de Universiteit van Amsterdam. Daarnaast was zij onder meer lid van de Raad voor het Openbaar Bestuur. Zij geldt als specialist op het gebied van de subsidiëring van cultuuruitingen en publiceert daar over, waaronder onderzoek naar de rechterlijke toetsing van subsidiebeschikkingen.